



**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ  
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА**

## **МАТЕРІАЛИ**

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ  
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ**

**«ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ  
ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ЗДМУ,  
ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА МІСЦЕ  
В СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»**

**26 травня 2021 року**



**м. Запоріжжя**

Д 70

Рекомендовано до друку Центральною методичною радою  
Запорізького державного медичного університету  
(Протокол № 5 від 27 травня 2021 р.)

**Голова редакційної колегії:**

Ректор ЗДМУ, професор Колесник Ю.М.

**Редакційна колегія:**

перший проректор доц. Авраменко М.О.

проректор НППР доц. Моргунцова С.А.

проректор з наукової роботи проф. Туманський В.О.

проректор НПП проф. Візір В.А.

голова Ради з НМЗ та ПК викладачів проф. Резніченко Ю.Г.

голова ЦМК терапевтичних дисциплін проф. Доценко С.Я.

голова ЦМК хірургічних дисциплін проф. Завгородній С.М.

голова ЦМК педіатричних дисциплін проф. Недельська С.М.

голова ЦМК медико-біологічних дисциплін проф. Беленічев І.Ф.

голова ЦМК фізико-хімічних дисциплін проф. Александрова К.В.

голова ЦМК фармацевтичних дисциплін проф. Тржецинський С.Д.

голова ЦМК гігієнічних дисциплін доц. Севальнев А.І.

голова ЦМК суспільних та гуманітарних дисциплін проф. Гребенюк Т.В.

голова ЦМК стоматологічних дисциплін проф. Возний О.В.

**Робоча група:**

завідувач кафедри МФІНТ проф. Рижов О.А.

секретар ЦМР доц. Демченко В.О.

методист вищої категорії Кіяшко І.О.

методист вищої категорії Лур'є І.К.

керівник ЦДО ст.викл. Дмитрієв В.С.

Д70 **Досвід впровадження змішаної форми навчання у ЗДМУ,**  
траєкторія розвитку та місце в системі вищої медичної освіти : матеріали  
навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради  
(26 травня 2021 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2021. – 120с.

*Матеріали видаються мовою оригіналу.*

*За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.*

**УДК 61:378.4(477.64)(063)**

© Запорізький державний медичний  
університет, 2021

© Видавництво ЗДМУ, 2021

У дев'ятому запитанні з'ясовували бажання студентів отримати більше інформації з дисципліни, наприклад, приймаючи участь у роботі гуртка кафедри. 19% респондентів відповіли «Так, дуже хочу», 36% – «Інколи буває, але з приводу гуртка сумніваюсь», 29% – «Не маю часу на гурток, але інформацію хочу дізнатися» та 16% – «Ні, не хочу».

У десятому запитанні встановлювали, чи навчилися студенти за допомогою дистанційної форми освіти виконувати серцево-легеневу реанімацію. 80% опитуваних дали відповідь «Думаю, що так», 14% – «Ну, щось таке читав (-ла)», 4% – «Тільки запам'ятав ритм «Stayin Alive» та 2% респондентів відповіли «Ні, навіть уявлення не маю як її проводити».

**Висновки.** Якість дистанційного викладання дисципліни «Анестезіологія та інтенсивна терапія» в Запорізькому державному медичному університеті задовольняє більшість студентів 5-го курсу. Для покращення дистанційного вивчення дисципліни «Анестезіологія та інтенсивна терапія» необхідно надавати матеріал в більш доступній формі, збільшити час для виконання завдань під час занять та забезпечити якісну відео-підтримку відпрацювання базових практичних навичок при невідкладних станах.

## **ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ НА КАФЕДРІ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ ЗДМУ В УМОВАХ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ З ЗАЛУЧЕННЯМ ПРОДУКТУ MS CLASSNOTE**

Александрова К. В., Шкода О. С., Черчесова О. Ю., Макоїд О. Б., Михальченко Є.К.

**Ключові слова:** Змішана форма навчання, MS Teams, Office365, MS ClassNote, MS Forms.

**Вступ.** В теперішній час в екстремальних умовах навчання під час карантину в період пандемії COVID-19 найбільшої популярності набирає змішана форма навчання, яка є поєднанням офлайн- та онлайн-навчання у різних пропорціях. Таке навчання з використанням інформаційно-комп'ютерних технологій дає можливість студентам реалізовувати свої права на здобуття освіти.

**Основна частина.** На кафедрі біологічної хімії ЗДМУ при переведенні на змішану форму навчання у синхронному online режимі викладачі модифікували методичні підходи до навчання завдяки комп'ютерним хмарним програмам та сервісам, в тому числі MS Teams та іншим сервісам на базі академічної підписки «Office365». Зокрема використовується MS ClassNote, що надає можливість методичного забезпечення навчального процесу.

З цією метою, кафедрою біологічної хімії були створені «Записні книжки класу» для всіх команд академічних груп у MS Teams. Для студентів всіх спеціальностей були розроблені еталонні блокноти окремо. Це дозволяє незалежно від академічного досвіду окремого педагогічного працівника уніфікувати методичне забезпечення навчального процесу.

Еталонні записні книжки класу структуровані у відповідності до затверджених робочих навчальних програм, навчально-методичних комплексів, сілабусів для самостійної підготовки до практичних занять студентів. Назви розділів бібліотеки вмісту відповідають планам практично-семінарських занять.

У розділі створені наступні сторінки: актуальність теми, мета заняття, теоретичні питання до заняття, практична робота, теоретичний матеріал, самостійна робота, Крок 1. Спочатку студентам пропонується надати відповіді на теоретичні питання до заняття, завізувати їх своїм підписом, зробити фото та завантажити файл pdf у розділ завдань домашньої роботи.

На сторінці «Практична робота» наводиться методика виконання лабораторно-практичної роботи, з якою студенти знайомляться дома самостійно. Після цього на занятті пропонується відео виконання лабораторно-практичної роботи професійним лаборантом і саме за цим відео студенти мають в своїх зошитах зафіксувати отримані результати, зробити висновки, розібрати з викладачем клініко-діагностичне значення визначення певного показника.

Сторінка «Теоретичний матеріал» дозволяє розмістити окремі розділи підручників, посилання на відповідні навчальні посібники, створені викладачами кафедри, посилання на відеозапис лекції, слайди презентації. Всі ці матеріали викладені у хмарному сервісі OneDrive, що дозволяє забезпечити якісний та керований доступ до них. Студенти опрацьовують теоретичну частину вдома, переглядаючи відео та вивчаючи супровідні матеріали у зручному для них темпі та місці, самі розраховують свій час вивчення теми що збільшує ефективність навчання. Під час “живого спілкування” на занятті викладачі визначають, наскільки добре студенти розуміють тему і внаслідок цього можуть змінювати спосіб роботи в різних групах. За такої схеми викладачі стають модераторами освітнього процесу.

Сторінка «Самостійна робота» надає перелік питань самостійної роботи студента, пояснює яким чином вона буде виконуватися та оцінюватись. Як результат самостійної роботи заохочується створення студентами власних презентацій і доповідей за темою, які викликають зацікавленість та активну дискусію на занятті.

На сторінці «Крок 1» міститься посилання на навчальні тестування з коментарями та підказками з дисципліни «Біологічна хімія» в межах самостійної підготовки до складання компонентів ЄДКІ «Крок 1». Оскільки у студентів виникають проблеми з англійською мовою професійного спілкування надається база тестів англійською мовою. В рамках підготовки до «Кроку 1» на кожному занятті проводиться тестовий контроль для чого в MS Forms були створені відповідні форми, в яких використовуються тестові завдання як I так і II рівня складності (з декількома вірними відповідями). Крім того, перевірка набутих знань з теми заняття відбувається шляхом уніфікованого тестового контролю, який проводиться одночасно в усіх групах з метою збільшення об'єктивності оцінювання знань та запобігання проявів академічної недобросовісності.

**Висновок.** Продукт MS Class Note є одним з потужних інструментів впровадження новітніх технологій в умовах змішаної форми навчання, що повинно забезпечити підвищення якості знань студентів та розвиток навичок самостійного підвищення рівня своєї освіти.

## **ПЕРСПЕКТИВИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА» З ВИКОРИСТАННЯМ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ**

Кисельов С.М., Земляний Я.В.

**Ключові слова:** змішана форма навчання, внутрішня медицина, освітній процес

**Вступ.** Пандемія, спричинена корона вірусною хворобою, суттєво вплинула на освітній процес в медичних вищих навчальних закладах. Це пов'язано з тим, що медична освіта потребує як теоретичного, так і практично орієнтованого підходу [1]. Карантинні обмеження в умовах епідемії стали серйозним викликом щодо збереження якості освіти при викладанні медичних дисциплін. Тому для забезпечення сфери охорони здоров'я кваліфікованими працівниками з високим рівнем підготовки в сучасних умовах необхідно впровадження методів медичної освіти, які б сприяли ефективному оволодінню теоретичними знаннями та практичними навичками. Останнім часом багато уваги приділяється розвитку інформаційних технологій, які відкривають можливості для створення нових форм та підходів до навчання в медичних вищих навчальних закладах [2].

**Основна частина.** У Запорізькому державному медичному університеті дистанційні методи навчання впроваджувались ще задовго до пандемії COVID-19 у вигляді численних онлайн курсів. Це дало змогу не зупинити навчальний процес при впровадженні карантину. Для викладання дисципліни «Внутрішня медицина» за змішаної формою навчання з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі використовували платформу MS Teams [3]. Співробітники кафедри внутрішніх хвороб 1 та симуляційної медицини на сторінці електронних ресурсів кафедри було створено три розділи, присвячені дистанційному навчанню для студентів з різними формами навчання: для